

## Sikken et træf

**I Berner sennenhundens hjemland, Schweiz, opfandt man for mange år siden et specielt træf for senior- og veteranhunde. Denne idé er importeret af Dansk Berner Sennen Klub – og kunne snildt bruges af de øvrige specialklubber**

Tekst og foto: Wiegaarden/Tine Luther

En flok berner sennenhunde på minimum 7 år og deres ejere mødtes først på dagen på deres lokale træningsplads nær Hinnerup ved Århus. De er samlet til senior- og veterantræf; et arrangement, der både er noget socialt i, hvor man mødes med ligesindede, og som der også er en del fagligt om aldrende hunde at hente.

Dagens alderspræsident, Alexandra, er født i 1992, men det ser man nu ikke på hende. Og det er faktisk godt gået af en hund, der hører til blandt de ret store racer. Sammen med de andre hunde skal hun gennem et dagsprogram, der dels består af nogle opgaver, der skal give et praj om hendes almene tilstand, og dels af et sundhedstjek foretaget af en dyrlæge.



Foto: Tine Luther

### Sanserne testes

De opgaver, hundene skal igennem, fortæller noget om, hvordan deres sanser fungerer. Det testes, om de kan høre – blandt andet ved, at

en person, der er skjult for hunden, ryster med en plastikpose fyldt med dåser. Om lugtesansen er intakt tjekkes ved at sende hunden ud i noget højt græs, hvori der er gemt godbidder under nogle urtepotter, som er placeret på tallerkner.

Af andre sanseopgaver kan nævnes en forhindringsbane, hvorpå der er placeret forskellige kejler, balloner mv. Ejeren placeres for enden af banen, og hunden gennemløber den. Hvordan den kommer gennem banen, fortæller noget om, hvordan den forholder sig til tingene i dens omgivelser.

Motorikken tjekkes på en form for agilitybane, hvor der er sat små spring op, en tunnel i berner-sennen-størrelse og en balancebom i form af en svelle.

Hundene samler point i de forskellige øvelser, og vinderen får en foder-præmie fra Pro Plan.

### Op på bordet

Dyrlæge Søren Graff fra Tilst Dyrehospital er mødt op for at give hundene et individuelt sundhedstjek. Det foregår på et bord, og alle kan følge med, når hundene gennemgås. Søren Graff fortæller om de ting, han tjekker for, og når han finder noget, tilbyder han tilskuerne at komme nærmere for at se og føle efter. Det betyder, at hundeejerne ikke bare får deres egen hund tjekket, men også lærer af dyrlægens gennemgang af de øvrige hunde. Og der er masser af viden at hente, når Søren Graff øser ud af sin viden på "almindeligt menneskesprog". Undervejs fortæller han også lidt om de generelle problemstillinger hos aldrende hunde, han møder i sit daglige arbejde. Selvom der ikke er tegn på, at ens hund lider af de omtalte aldersbetingede sygdomme, er det god viden at have alligevel. Dels er det spændende, og dels lærer man noget om, hvad det kan være klogt at holde øje med, og hvad man eventuelt bør søge dyrlæge for, hvis det opstår hos ens hund.

### Begynder ved snuden

Søren Graff går bogstavelig talt hundene igennem fra den ene ende til den anden under

sundhedstjekkene. Han begynder forfra, hvor tænder og tandkød ses efter. Nogle af de ting, man skal være opmærksom på her, er om hunden har tandsten, om der er tegn på tandkødsbetændelse eller begyndende paradentose. Ældre hunde kan godt udvikle tandkødsgevækster (epulis), men så længe de ikke kan bide i dem, har de ingen betydning i sig selv. Derimod skal man være opmærksom på, at hvis de vokser hen over tænderne, kan de være årsag til dannelse af tandsten, som man ikke umiddelbart kan se. Dette giver risiko for huller i tænderne.



Foto: Tine Luther

- Under mundtjekket skal man kigge efter, om hunden har smerter – enten fra en knækket tand eller fra et begyndende hul. Det gøres f.eks. ved, at man sætter noget koldt metal – det kan være en teske – på tanden og holder øje med, om hunden viser tegn på smerte. Gør den det, må den en tur til dyrlægen. Smerter i tænderne kan også komme til udtryk ved, at hunden vægrer sig ved at spise bestemte ting. Næste stop er øjnene, som undersøges for grå stær. Stær ses ved, at øjnene er uklare. I samme åndedrag efterses slimhinderne, som skal være lyse. Nogle af de ældre hunde har en del flåd fra øjnene, men så længe det er klart, er det helt ok. Bliver det derimod gulligt, er der tale om betændelse, og så skal hunden naturligvis behandles.

Ørene efterses. De bør være rene og pæne. Som hos mennesker nedsættes hørelsen som regel også hos hunde, efterhånden som de bliver ældre. Det sker på grund af

forkalkninger ved øreknoglen.

Forkalkningerne bevirker, at lyden ikke længere forplantes så godt.

### **Kræft – en typisk aldersbetinget sygdom**

Når hovedet er gennemgået, går Søren Graff videre til selve kroppen. Han mærker på lumfeknuderne, som han betegner som hundens "alarmcenter". Er de hævede, er det tegn på, at de er på arbejde; at de er ved at bekæmpe en infektion. Herefter føles hele hunden igennem for knuder. Er de glatte og kan "skubbes rundt" med, er der som regel tale om helt ufarlige fedtknuder, som man ikke gør noget ved, hvis ikke de generer hunden. Er knuderne derimod faste eller ujævne, er risikoen for, at de er ondartede langt større.

Hos de ældre tæver, finder man ikke så sjældent knuder i brystkirtlerne. Cirka 50% af disse knuder er godartede. De ufarlige knuder er som regel af jævn vækst og glatte som en ært, mens de kriminelle typisk vokser ujævnt. Når man tjekker brystkirtlerne, skal man være opmærksom på, om det er omkring tævens løbetid, for i så fald kan en eventuel forandring være hormonbetinget. Selve brystvorterne undersøges også for forandringer såsom sår og modermærker. Hvis hunden bider i eller klør sine brystvorter, skal de undersøges af dyrlægen. Hanhundredes testikler føles efter for forandringer. Er de hævede, meget hårde eller uens, skal der holdes øje med dem. Det kan nemlig være tegn på testikelkræft. På flere af hundene finder Søren Graff forskellige vorter og gevækster, ganske som man ser det hos ældre mennesker. Så længe de ikke generer hunden, og den ikke klør eller bider i dem, er de helt uden betydning.

### Typiske aldersbetingede lidelser:

- Parodontose
- Grå stær
- Flåd fra øjne
- Nedsat hørelse
- Kræft
- Slidgigt
- Gevækster



Foto: Tine Luther

### Stativet slides

Søren Graff undersøger også hundens muskulatur. Den skal være ens i begge sider. Er eksempelvis den ene lårmuskel mindre end den anden, er det tegn på, at hunden sparer det ene ben, fordi der er noget galt. I samme forbindelse gennemgås hele hundens bevægeapparat. Ældre hunde har ofte gigt og er ikke så smidige, som de har været. Derfor kan de sagtens have et godt liv. Søren Graff anbefaler, at man giver gigtpatienter glykosamin/chondroitin og eventuelt noget smertestillende, hvis han vurderer, at hunden har for mange smerter.



Foto: Tine Luther

For "enden" af hundene efterses deres analområde og for tævernes vedkommende skedens slimhinde. Hundenes foderstand får også et ord med på vejen af Søren Graff, som fastslår, at alderen jo er en faktor, som gør, at kroppen er slidt. "Stativet", som han kalder den, er ikke hvad det har været, og derfor er det særligt vigtigt, at man undgår at de ældre hunde er overvægtige. Det kan dog være vanskeligt, eftersom stofskiftet typisk kører langsommere hos dem. Han anbefaler, at man bruger et seniorfoder, som ikke er så energirigt for at undgå de overflødige kilo. Sidste del af sundhedstjekket er at lytte til hundenes hjerter. Søren Graff forklarer, at man godt kan blive lidt forskrækket, når man lytter til en hunds hjerte, for hjertefrekvensen kan svinge utrolig meget - fra 60-120 slag i minuttet er helt normalt for en 20-kg's hund.

### En god oplevelse

Efter øvelser og dyrlægeindslaget er det tid til "Blærerøven". Under dette punkt viser de aldrende berner sennenhunde forskellige tricks og kunster. Efterfølgende deles der præmier ud til den hund, der har fået flest point i opgaverne, dagens ældste hund samt til den kennel, der stiller med flest hunde. Til præmie sponsorerer træningspladsen et tæppe, ejerne af stedet – Anette og Christian Hembo – en flaske champagne, og desuden giver Pro Plan 15 kg af deres seniorfoder til vinderne samt 3 kg til alle deltagende hunde. Dagen igennem har senior- og veterantræffet budt på gode oplevelser. Det giver en sikkerhed at få sin hund til "eftersyn", det er sjovt at se hundene løse opgaver såsom forhindrings- og agilitybanen. Og så er der jo det sociale aspekt – hvem har ikke glæde af at mødes om noget, man har en indgående fælles interesse for?



Foto: Tine Luther